

# Obyčejné ráno...



Jmenuji se Viktorie. Musela jsem se svou rodinou utéct z města i ze země.

Byl to obyčejný den a obyčejné čtvrteční ráno. Budík mi zazvonil v sedm hodin. Začala jsem chystat děti do školy a školky.

Potom jsem vzala do ruky telefon a uviděla spoustu zpráv, všechny se týkaly války. Příbuzní, známí, škola, školka, všichni psali, že začala válka. V našem městě tehdy žádné bombardování nebylo, to přišlo později. Byli jsme velmi vyděšení a zmatení.

Poslední týden se hodně mluvilo o možném útoku na Ukrajinu. Měli jsme proto připravené pohotovostní zavazadlo s nejnütnějšími věcmi. Okamžitě jsme se rozhodli vycestovat z Oděsy, našeho města, do západní části země. Bylo to i rozhodnutí vedoucího týmu, ve kterém pracuje manžel.

Cestovali jsme tři dny a tři noci. Bylo to velmi náročné a děsivé, zejména pro děti. Na silnicích se tvořily mnohahodinové kolony a silnice byly ucpané. Desetitisíce aut se přesouvaly k hranicím Evropy. Někdy jsme v autě mlčeli celé hodiny, když jsme se dozvěděli o nových raketách, explozích, útocích a smrti našich přátel. Nepochopení, strach, obavy, nenávisť, slzy, vzrušení – to vše nám neustále vířilo v hlavě. Bylo těžké se modlit, racionálně uvažovat a nějak formulovat své myšlenky. Ale Bůh je úžasný. Celou dobu byl s námi. Cítili jsme jeho přítomnost. Naplňoval naše srdce pokojem a povzbuzoval nás, abychom odpustili zlo, které na nás dolehlo.

Několik dní jsme žili na západní Ukrajině, ale věděli jsme, že nebude bezpečné zůstat ani tam. Viděli jsme odcházet mnoho mužů do války. Bydleli jsme v malém pokoji se dvěma dalšími rodinami s dětmi a nebylo to snadné.

Moc děkujeme našemu příteli R. a jeho rodině! R. se s námi spojil hned první den války, nabídl nám pomoc s tím, že nás čekají

v České republice. R. a můj manžel se znají už nějakou dobu.

Manžel mě, naše dvě děti (dcera, 9 let, a syn, 2 roky) a svou maminku, které je 67 let, přivezl na hranice a vrátil se na západní Ukrajinu. Nyní tam pomáhá uprchlíkům a má spoustu další práce.

Na hranicích se Slovenskem jsme nemuseli dlouho čekat. Po překročení hranice jsme s úlevou prožili pocit bezpečí! Zároveň jsme

## Nepřestává mě fascinovat...

... jak si to Pán všechno hezky vede. V neděli 20. března jsme s manželem sloužili ve sboru AC Frýdek-Místek. „Zničehonic“ se na bohoslužbě objevil i ředitel Diakonie Ivo Sysla s Táňou, ukrajinskou maminkou dvou dětí, o které mi už dříve při telefonickém hovoru říkal, že před 18 lety u nich jako malá holka nějakou dobu žila a nyní je ubytovaná v diakonickém středisku Oáza v Trinci. Táňa se s námi podělila o svůj příběh zářivé Boží ochrany při cestě do bezpečí.

Táňa: Na Ukrajině jsem žila u Kyjeva, kde se od samého začátku vedly tvrdé boje. 24. února v pět ráno nás probudil hrozný výbuch a my jsme museli utíkat pryč z našeho domu. Skočili jsme do auta a jeli do vedlejší vesnice. Cestou nám v autě došel benzin a my jsme zůstali stát. To jsme ještě nevěděli, že nám tím Bůh zachránil život. Když jsem z kanystru doplňovala palivo, dvě stě metrů před námi vybuchly dvě bomby. Kdyby nám nedošel benzin a kdyby auto jelo dál, už bychom tu nebyli...

se báli, že manžela už nikdy nevidíme. Bůh nám i v tom dával upokojení.

Dostali jsme horký čaj a svačinu.

Prvních pár dní v České republice jsme měli strach a obavy, naše děti moc chtěly tatínka a nechápaly, co se děje. Díky Bohu jsme už v pořádku. Třetí den po příjezdu jsme se vydali do města vyřídit víza a zdravotní pojištění. V tomto městě ještě nebylo mnoho Ukrajinců, takže to proběhlo celkem rychle. Tchně s námi zůstala týden a pak odletěla do USA za dcerou.

1. dubna to bude měsíc, co žijeme v České republice s R. rodinou. Cítíme se u nich velmi dobře a příjemně, od prvního dne jsme si je zamilovali, nepřipadáme si ani jako cizinci, ani osaměle. Děti už si zvykly, hrají si.

Dcerce opět začala škola po zoomu, je ve třetí třídě. Hraje na klavír a i lekce hudby probíhají po zoomu. Rádi bychom našli školu pro syna, aby se mohl rozvíjet, komunikovat s dětmi a zvykat si na okolí. Samozřejmě se chceme vrátit na Ukrajinu, ale nevíme, kdy to bude možné.

Děkujeme, že jsme tu vítáni a máme vše, co potřebujeme, ale moc ráda bych se zde setkala se svým manželem, abychom společně chvíli pobyli s těmi, kteří nám otevřeli nejen svůj domov, ale i své srdce.

Děkujeme!

Měli jsme namířeno do vesnice asi 40 km od nás, kde bylo klidněji, alespoň jsme si to mysleli. Jak fronta postupovala, i v té vesnici přestalo být bezpečno. V jednu chvíli se ozval strašný hřmot, celý dům se třásl. Velmi nízko nad námi letělo letadlo, které pronásledovalo nějakou střelu. Naštěstí se ji ukrajinským vzdušným silám podařilo sestřelit a raketa spadla do pole nedaleko od nás. To byl moment, kdy jsme se rozhodli odjet, i když jsem dosud Ivovi několikrát jeho nabídku ubytování odmítla. Museli jsme však celý další den čekat, až se bude méně střílet a skončí zákaz vycházení. V devět hodin ráno jsme tedy nasedli do vlaku, abychom jeli dál. Cesta měla trvat 11 hodin, vlak byl *navraný*, my dospěli jsme stáli, děti naštěstí mohly sedět. Náš evakuační vlak jel nejprve do Kyjeva, kde ještě nabral další lidi. Nebyl to ale rychlík, na který jste tady zvyklí, byla to taková ukrajinská „električka“ (*podobná našim příměstským vlakům, pozn. překl.*). Ve vlaku byla dusná atmosféra, lidé nebyli ochot-



ni se střídát v sezení, aby si i ostatní mohli odpočinout. Cesta na hranice nám nakonec trvala 23 hodin, jednou jsme přestupovali. Z hranic jsme cestovali ještě dalších sedm hodin, ale díky Bohu jsme dojeli až sem k vám.

Rozhodovali jsme se, čím pojedeme, co je bezpečnější. Chtěli jsme pokračovat auty, ale viděli jsme ve zprávách, že auta ostřelují, i když na nich máte ceduli Děti. Na druhou stranu jsme slyšeli, že ostřelují i ty vlaky. Takže jak? Dlouho jsme váhali, a nakonec jsme se rozhodli pro vlak. Díky Bohu jsme dojeli v pořádku, děti ani nemají nějaké trauma, jsou klidné a psychicky to ustály. Cítím ale obrovskou lítost nad všemi malými dětmi, které už během konfliktu zahynuly.

*Tánino vyprávění doplnil Ivo Sysala:* Táža bydlí v Oáze v Třinci se svými dětmi i švagrem, kterému je 14 let. Popsala svou svízelnou cestu až na hranice, ale on to byl adrenalin až do úplného konce. Čtyřicet kilometrů před hranicemi se totiž vlak zastavil a čekali dalších 10 až 12 hodin v nevytopeném vagonu, než je pohraničníci odbavili. Byli jsme v telefonickém kontaktu, ale potom přišla SMS: „Jsem 10 km před hranicemi a mám 1% na mobilu...“ Byl jsem zvědav, jak to dopadne, jak se bez telefonu setkají s řidiči, kteří tam na ně celých 12 hodin čekají. Bylo to napínavé, ale díky Bohu to dobře dopadlo.

Při organizaci pomoci Ukrajině jsme si rozdělili role: Nehemie – zahraničí, Diakonie – tuzemsko. Nehemie tedy organizuje finanční a materiální sbírky, které posílá přímo na Ukrajinu. Diakonie pak zajišťuje dopravu, ubytování a infoservis v ČR. K dnešnímu dni jsme už ubytovali desítky rodin čili stovky lidí. Hledáme další řidiče, kteří by jezdili na hranice (většinou polské, ale i slovenské, maďarské, rumunské), ale stále je největší potřeba ubytovacích kapacit. Ty, které nám poskytli ze všech sborů po ČR, se pomalu zaplňují. Pokud jste ještě váhali nebo čekali, až situace dojde vrcholu nebo krizovějšího stádia, teď je ta správná chvíle.

Pohybují se v různých krizových štábech a mohu konstatovat, že jsme ve své pomoci docela unikátní. Ještě jsem se osobně nesetkal s neziskovkou, která by nabízela ubytování po rodinách, i když určitě i takové existují. Zatím nabízejí všelijaké dobrovolníky, krizovou intervenci, ale že by zajišťovaly ubytování po rodinách, to ne. V tom jsme spolu s dalšími církvemi jedineční! Má to i obrovské bonusy. Je opravdu velký rozdíl, když rodinu ubytujete někde na hotelu, tady máte mapku města, tady si to najdete, zaregistrujete se, nebo když přijedou do rodiny, a ta jim poskytne nejen dobré jídlo na uvítanou, ale pomůže jim zorientovat se ve městě, zajde s nimi na úřad, vystojí frontu na re-



Zdroj: lidovky.cz

gistraci, ukáže, kde je pošta, obchod, kde je levně, kde je draho... © Už toto je obrovská služba, nemluvě o duchovní a pastorační službě.

Není v našich silách zachránit celou Ukrajinu, snažíme se sem vozit lidi, se kterými už máme vazby z dřívějška. Řada sborů na Ukrajinu vysílala své misijní pracovníky, spoustu lidí známe přes Vaška Bednáře, tedy přes Nehemii. Vesměs jsou to lidé, kteří oceňují, že se jim někdo věnuje i duchovně, že se mohou zapojit ve sboru, že se za ně někdo modlí. Stát se o uprchlíky stará dobře, ale duchovní rozměr jim poskytnout nemůže. Rád bych na vás apeloval, pokud jste ještě váhali, už neváhejte, nabídněte Diakonii své ubytovací kapacity.

Velice děkuji za vaši pomoc.

*Nejuvětší „pecku“ nám ovšem Ivo řekl až v rozhovoru po bohoslužbě. Táža léta pracovala v ukrajinské armádě, ale před čtyřmi měsíci ji neprodloužili kontrakt.*

*„Dovedu si představit, že byla pěkně naštvaná...“*

*„No, to teda byla. Ale Pán ví, co dělá, a jen díky tomu mohla nyní s dětmi vycestovat, jinak by musela zůstat sloužit v armádě, stejně jako její manžel...“*

*Boží cesty jsou nevyzpytatelné, a tak jsme viděli v praxi verš z Izajáše 55,9, který můj muž zmiňoval v kázání a který shodně přijal v neděli při ranním ztišení i pastor sboru ve Frýdku-Místku Jaroslav Lofitek: „Jako jsou nebesa vyšší než země, tak jsou mé cesty vyšší než cesty vaše a má myšlenka vyšší než myšlenka vaše.“ (Iz 55,8–9)*

—ib—



Humanitární stanové městečko ve Vyšném Nemeckém. Foto: Paszo Zsolnai